

Szada Nagyközség Önkormányzat
2022-2027. közötti időszakra vonatkozó
Középtávú sport- és sportfejlesztési koncepciója

Elfogadta:
Szada Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete
.../2022.(IX.29.) KT-határozatával

Szada, 2022. szeptember 30.

Pintér Lajos
polgármester

A Sport- és sportfejlesztési koncepció célja

Szada Nagyközség Középtávú sport- és sportfejlesztési koncepciójának célja, hogy az abban rögzített irányelvekkel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényben, valamint a sportról szóló 2004. évi I. törvényben rögzítettek szerint az Önkormányzat, a helyi oktatási-nevelési intézmények, sportegyesületek és egyéb sportszervezetek egymást kiegészítő tevékenységeit, illetve azok önkormányzati támogatásának módozatait meghatározza.

Szada Nagyközség Önkormányzata - a közösségi terek fejlesztése és közösségerősítés céljával is - a kezdetektől fogva kiemelt jelentőséget tulajdonít a helyi sportélet támogatásának.

A koncepció-alkotáshoz szükséges helyzetelemzés a jelenlegi állapotok felmérését, a fejlesztendő területek meghatározását célozza.

I./ Helyzetelemzés

Az egészséges életmód, és az annak részét képező rendszeres testmozgás iránti fogékonyság megalapozása fiatal korban kezdődhet. A fiatalok rendszeres testedzésének feltételeit ott indokolt szervezeten biztosítani, ahol:

- az ifjúság rendszeresen tartózkodik
- a dologi-tárgyi feltételek rendelkezésre állnak
- megfelelően képzett szakemberek vannak
- és a feladatellátás a leggazdaságosabban biztosítható.

Ez a hely pedig elsősorban és szükségképpen a nevelési-oktatási intézményekre korlátozódik, másodsorban településünkön az Önkormányzat tulajdonát képező, a Szadai Sport Egyesület által használt Corvin utcai *Sportcentrumra* - amely helyet ad a labdarúgás mellett a *szervezett* szabadidős sporttevékenységeknek is (kültéri kondi-gépek, kosárpálya, teqball pálya, játszótér, kézilabdapálya) -, harmadsorban pedig a *nem szervezett* tömegsport céljára nyitva álló sportpályákra (a Corvin utcában, a Jókai közben és a Rózsa utcában), amelyek üzemeltetéséről az Önkormányzat a tulajdonát képező gazdasági társasága útján gondoskodik. Éppen ezért az Önkormányzat egyfelől együttműködik a – jelenleg már állami fenntartású - közoktatási intézmény fenntartójával a *Sportkoncepcióban* kitűzött célok, fejlesztési lehetőségek megvalósítása érdekében, másfelől biztosítja az egészséges életmódra nevelés személyi és tárgyi feltételeit az önkormányzati fenntartású nevelési intézményben.

Az Önkormányzat mindezekkel párhuzamosan - a mindenkori költségvetése nyújtotta lehetőségekhez mérten – elsődlegesen a Szadai Sport Egyesülettel kialakított együttműködése keretei között mozdítja elő a koncepcióban kitűzött célok, fejlesztési lehetőségek megvalósítását.

I./1. Óvodai és iskolai testmozgás, testnevelés

Az óvodai testnevelés és sport szerves részét alkotja a magyar sportnak, a köznevelésnek és az annak eredményeire is építkező közoktatásnak, továbbá a sportpolitikának.

Egyes kutatások szerint – amelyekkel óvónőink nagy része is egyetért – az óvodás gyermekeknek ugyanannyi ideig kell mozgásos tevékenységet folytatni, mint amennyit az értelmi fejlesztésre fordítunk. Az óvodában dolgozó óvónők mindig is nagy hangsúlyt fektettek a gyermekek mozgásigényének kielégítésére, az egészséges életmód kialakítására, a sport megszerettetésére. Ebben a korban fokozottan fejleszthető a gyermekek mozgáskoordinációja, szinte minden élettani funkciójuk, így a keringésük, izomzatuk és

csontozatuk is. Tény, hogy ha a finommozgás és a finommotorika fontosságát is ideértjük, az óvodai fejlesztésben kiemelt jelentőségűnek kell tekintenünk a mozgásra nevelést, a testnevelést, a mindennapos testnevelést, a sportolást.

A helyi nevelési program (2013. szeptember 1.-jétől *Pedagógiai program*) nagy hangsúlyt helyez a mozgásra, az egészséges életmód alakítására, a gyermekek testi képességeinek, erőnlétének fejlesztésére. A program nevelési céljainak megvalósítása érdekében alapvetően támaszkodnak az óvodás gyermekek természetes megnyilvánulási formáira: a mozgásra és a játékra, mint a fejlődést meghatározó tényezőkre.

Köztudott és vitathatatlan, hogy a mozgás a gyermekek legalapvetőbb megnyilvánulási formája, mely csak akkor lehet fejlesztő hatású, ha azt a gyermekek kellemes, nyugodt, biztonságos környezetben, jó közérzettel, örömmel végzik.

Nagyközségünk óvodájának - Szadai Székely Bertalan Óvoda – infrastruktúrája *megfelelő* lehetőséget biztosít a fent említett kisgyermekkorú mozgásfejlesztéshez.

A különálló épületek tornaszobái és a hozzájuk tartozó udvarok „kiszolgáló műhelyei” (kis műfűszőnyeges sportpálya, kis motoros, lábbiciklis mini KRESZ-pálya), valamint a helyi iskola közelségéből adódóan az ottani műfüves focipálya használatának lehetősége még inkább kielégíti mindezen szükségleteket.

Az Önkormányzat célja ezen óvodai sportlétesítmények fenntartása, igény esetén bővítése.

Az iskolai testnevelés a Székely Bertalan Általános Iskola tantervi keretein belül folyik.

Az általános iskolában a környezettudatos magatartás kialakítása mellett az egészséges életmódra nevelés is kiemelt helyen áll. Ennek részeként az egészséges táplálkozással, a megfelelő higiéniai szokások kialakításával, továbbá a testi-lelki harmónia kialakításával és megőrzésével is foglalkozni kell. Nagy hangsúlyt kap a sport megszerettetése, és az a cél, hogy a diákok és *rajtuk keresztül szüleik is* fontosnak, mindennapi életük szerves részének tekintsék a testmozgást.

A tanórák között az iskola udvara alkalmas a játékos testmozgásra. A napközi otthonban is biztosított a mindennapos testnevelés. A napközisek mindennap 30-60 percet eleve szabad levegőn töltenek mozgással az udvaron.

Az intézmény lehetőségein belül a testnevelő szakos tanár szervezi, irányítja a tanórán kívüli foglalkozásokat és versenyezteti az érdeklődő, tehetséges diákokat a különböző bajnokságokon. A versenyeztetés iskolánkban nélkülözhetetlen elem a mindennapos testnevelés feladatának teljesítésére: a rendszeres játék, gyakorlási és versenyzési lehetőség biztosítására.

Az iskolai testnevelés és sportolás fő funkciója, hogy a gyermekek pszichoszomatikus fejlettségéhez és érdeklődéséhez igazodva:

- játékos mozgástevékenységgel gazdagítsa és fejlessze a tanulók mozgás-műveltségét,
- pótolja az esetleges elmaradásokat,
- koordinációs képességeiket fejlessze olyan szintre, hogy alkalmassá tegye őket a későbbi hatékony mozgásos cselekvés tanulására, sportolásra,
- elégítse ki a tanulók mozgásszükségletét,
- fejlessze mozgásos cselekvési biztonságukat, alapvető mozgás- és feladatmegoldó képességüket,
- járuljon hozzá a sportolás eszközeivel a tanulók életigenlő, az egészséget sajátos értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé formálásához,

- legyen a testnevelés követelményeinek mozgósító hatása mind az egészséges, mind az önhibáján kívül hátrányos helyzetben lévő tanulók számára
- a koordinációs képességek szenzitív időszakában történő fejlesztéssel javítsuk a tanulók esélyegyenlőségét.

Nagyközségünk iskolájának - Szadai Székely Bertalan Általános Iskola – jelenlegi infrastrukturális lehetőségei *részben* elégitik ki a fent említett testnevelés és sport funkciókat. Az iskola tornatermének kis mérete és használatbavételi igénye miatt (sok osztály nagy létszámmal), szakmailag és érdemileg már nagyon várja az iskolabővítés általi új, nagyobb és korszerű lehetőségeket, amelyek teret adhatnak az iskolán belüli és azon kívüli sportágak kibontakozásának is.

Egy korábbi önkormányzati pályázat keretében, a Szadai Sport Egyesülettel karöltve megvalósult már egy kis műfüves pálya, amely lehetőséget ad az iskolai testnevelésórák megtartása mellett az azokon kívüli sportolásra is. (Ezen pálya fenntartását az Önkormányzat átadta az iskolafenntartónak.) Az iskola udvara lehetőséget nyújt még röplabdázásra, streetball kosarazásra és szabadtéri kondipark eszközeinek használatára. További szabadtéri iskola sportra a leendő új iskola területnövekedése adhat majd a későbbiekben lehetőséget.

I./2. Szadai Sport Egyesület

Településünk sportegyesülete jelenleg a Szadai SE. (Elnöke Kerecsényi-Fodor Norbert.)

Az egyesület fő célja: tömegsport jellegű versenyeztetés, a sporton keresztül az egészséges életmódra nevelés, közösségépítés és infrastruktúra-bővítés.

A Szadai SE jelenleg az alábbi helyszíneket használja a verseny és tömegsportra:

- Corvin utcai Sportcentrum (az Önkormányzattól díjtalan használatra kapott ingatlanok)
- Szőlőhegyi játszótér „csücskében” lévő grundpálya (megörökölt gyakorlat szerint, az SE önkéntes gondozásában)
- egyéb, az SE által bérelt helyiségek (iskola, Oroszi fedett műfü...stb.)

Az Egyesület - Alapszabálya és SZMSZ-e alapján - jelenleg 4 szakosztállyal bír:

❖ LABDARÚGÓ SZAKOSZTÁLY

E szakosztályon belül *két részre oszlik*: utánpótlás és felnőtt labdarúgás

➤ Utánpótlás:

Fő céljai: egészséges életmódra nevelés, sportág megszerettetése, tehetséggondozás és –áramoltatás a magyar labdarúgás részére, közösségépítés, grassroots jelleg megtartása és az infrastruktúra bővítése.

Egyéb célok: a felnőtt csapathoz 90-100%-os helyi kötődésű fiatal áramoltatása az utánpótlásból

- **fenntartása: „önfenntartó”** a jelenlegi országos TAO rendszeren keresztül, +tagdíj
- jelenleg U7-U17 csapatok
- óvodával és iskolával történő jó kapcsolat, együttműködés
- az egyesület felett álló tehetség központtal (Gödöllői SK) való jó kapcsolat, együttműködés
- nevelés a sporton keresztül (pl: országos szemégyűjtési programon való részvétel)
- közösségépítés (évtárók, családi nap, közös programok (válogatott mérkőzés-látogatás... stb.)

- helyi hagyományos programok támogatása (május 1. és augusztus 20. családi és sportnap lebonyolításában együttműködés a szervező helyi Önkormányzattal)
- Önkormányzattal történő szakmai együttműködés
- együttműködés a környékbeli egyesületekkel (Kistarcsa, Gödöllő, Kerepes: a TAO-ból más-más eszközökre pályáznak és azokat szükség szerint egymásnak kölcsönzik díjtalan használatra, a TUDÁST is megosztva egymással, pl. pályakezelés szakmai módszerei tekintetében stb.), edzőmérkőzések
- más sportágakkal való együttműködés
- infrastruktúra-bővítés folytatása TAO-on keresztül (lelátó, labdafogóháló, futókör).

➤ **Felnőtt labdarúgás:**

Fő célja: helyi közönség-szórakoztatás, közösségépítés, helyi kötődésűek alkossák a csapat 90-100%-át,

- **fenntartása: önkormányzati és szponzori forrásból**
- A fent említett fő cél mellett, a meglévő felnőtt keret fiatalítása, a PMLSZ által kiírt versenyrendszer minél magasabb osztályban történő versenyeztetése
- öregfiúk (34 év fölött), veterán (54 év fölött): önfenntartás, pályahasználat, megbecsülés

❖ **FUTSAL SZAKOSZTÁY**

Fő céljai: a játék megszerettetése, a labdarúgás kiegészítő sportjaként általa megalapozott fejlődés, felnőtt csapat létesítése *5 éves időszakon belül* (függ a leendő iskola tornatermének méretétől!)

- **fenntartása: „önfenntartó”** a jelenleg az országos **TAO rendszeren keresztül**
- jelenleg U11-U17 csapatok (nincs még megfelelő terem, illetve pálya méret!)
- „*otthonteremtés*” a szándék, a leendő iskola tornatermére alapozva

❖ **LOVASSPORT SZAKOSZTÁLY**

Fő céljai: közösségépítés, versenyeztetés, „otthonteremtés”

- **fenntartása: önkormányzati támogatás, tagdíj, szponzori támogatás... stb.**
- „*otthonteremtés*” a *jövőbeni cél*: az eddigi helyszínt tulajdonosa eladta, így beláthatatlan időn belül nincs megfelelő terület versenygyakorlásra
- helyi lovardák együttműködése, kapcsolaterősítése
- sportág versenyzőinek létszámnövelése
- rendezvények, önkormányzati együttműködés

❖ **TÖMEGSPORT**

Fő céljai: közösségépítés, szabadidősport kielégítése

- **fenntartása: önkormányzati támogatás**
- a Szőlőhegyi grund pálya és helyiség a „központ”
- Ezen szakosztály alá tartozik (nem bír önálló szakosztályi feltételekkel):
 - Kosárlabda: csak „edzés”, nincs versenyeztetés, közösségépítés, fiatalítás
 - Asztalitenisz: csak „edzés”, nincs versenyeztetés, közösségépítés, fiatalítás
 - Természetjárás: közösségépítés, természet megszerettetés, egészséges életmód
 - „Fuss Szada!” nagy népszerűségnek örvendő, magánkezdeményezésre létrejött évenkénti rendezvény – *azért vannak az SE „ernyője” alatt, mert a szervező magánszemélyként nem tud pályázni az Önkormányzat költségvetésének Civil keretéből elnyerhető támogatásra.*

I./3. Szabadidő-sport, családok sportja

A Sporttörvény megfogalmazása szerint *szabadidős sportoló* az a természetes személy, aki szabadideje eltöltéseként *nem szervezett formában* végez sporttevékenységet, *illetve* aki a szervezett formában folytatott sporttevékenysége során *nem vesz részt* szakszövetség vagy sportszövetség által kiírt *szervezett versenyeken*.

A szabadidősport nem eredmény-orientált, hanem főként kedvtelésből, az egészség megőrzéséért, a szabadidő hasznos eltöltéseként végzett sporttevékenység.

A szabadidősport a lakosság egészségi állapotának megőrzésében, fizikai teljesítő képességének fenntartásában bír kiemelt fontossággal, de nem csekély a közösségformáló szerepe sem.

Szabadidő-sportra Szadán a Corvin utcai Sportcentrum szabadidő parkrésze (kültéri kondigépek, kosárpálya, teqball pálya, játszótér, grund jellegű foci/kézilabdapálya), továbbá a Szőlőhegyi „sportpálya” (focipálya, játszótér), valamint a Jókai közben és a Rózsa utcában nyitva álló szabadidős sportpályák nyújtanak lehetőséget a lakosságnak.

Ide sorolhatóak még a fentiekben már említett családi és sportnapok (május 1. és augusztus 20. önkormányzati rendezvényein belül), valamint az 1848 m-es ünnepi futás, ami szintén jó szabadidő--sportolási, és az örvendetes tapasztalatok szerint egyúttal közösségteremtő lehetőség is.

A szabadidő-sport támogatása külön önkormányzati pénzügyi támogatást nem igényel ugyan, de helyszíneinek, tárgyi feltételeinek megteremtése és fenntartása igen – ezért az üzemeltetés módozatainak meghatározása és finanszírozása külön figyelmet érdemlő feladat!

II./ Fejlesztési területek:

Az előbbi helyzetelemzésből lezűrhető következtetések szerint a 2022-2027 évek közötti időszakban az Önkormányzat szemszögéből elsődlegességgel bíró teendők:

- 1. a pályázati támogatással megvalósuló óvodabővítés és a döntően állami forrásból, a későbbiekben építhető új iskola létesítményei révén bővülő sportolási feltételek optimális kiaknázása érdekében és céljával az **Önkormányzat a sporttal kapcsolatos közfeladatait a Szada Nova Kft. közreműködésével és - feladat-ellátási szerződések révén – szadai civil szervezetek útján látta el;*****
- 2. az **Önkormányzat sporttal kapcsolatos közfeladatait jelenleg ellátó Szadai Sport Egyesülettel a Sportcentrum (tömegsport-fejlesztés céljára figyelemmel díjtalan!) használatára Együttműködési megállapodást kell kötni, amelynek részeként:*****
 - a) indokolt az önkormányzati tulajdonú sportcélú létesítmények üzemeltetési és használati rendjének felülvizsgálata, szükség szerinti megosztása annak ismeretében, hogy a sportlétesítmények működtetése az ugyancsak önkormányzati tulajdonú Szada Nova Közhasznú Nonprofit Kft. tevékenységi körébe tartozó feladat,***
 - b) következésképp az önkormányzati sportlétesítmények szabad kapacitásainak bérbe/használatba adása (a Képviselő-testület által előzetesen jóváhagyott Éves Üzleti tervében meghatározott bérleti és használati díjak ellenében) a Szada Nova Közhasznú Nonprofit Kft. feladata és jogosultsága lehet,***

- c) *szabad kapacitásnak* tekintve azt a pálya-, terem- és helyiség-kapacitást, amelyet a Szadai Sport Egyesület saját egyesületi sporttevékenysége céljára a tárgyévot megelőző év október 10-ig nem köt le a maga számára, a Szada Nova Kft-vel történő, kapacitás-lekötésről szóló megállapodás keretében.

3. Az **Önkormányzat költségvetésén belül 2023-tól Sporttámogatási Alapot kell elkülöníteni**, amely elsődlegesen a *tömegsport fejlesztése céljával* biztosíthat pályázati úton elérhető forrást (támogatási megállapodások keretében átadott pénzeszközöket) a helyi sportszervezetek programjai számára – így különösen az alábbi feladatokra:
- a) a fogyatékkal élők, egészségkárosultak mozgási, sportolási lehetőségének biztosítására;
 - b) a kistérség településeivel együttműködési lehetőségek felkutatására és kidolgozására (szabad kapacitások cseréje, tehetséggondozás stb.)
 - c) rendszeres helyi rendezvényekkel (Családi nap, Gyereknapi) egybekötve *sportágválasztó* rendezvények szervezésére;
 - d) a Szadán élő aktív, vagy már visszavonult sportolók, sportvezetők megkeresésével sport/sportág népszerűsítő rendezvények szervezésére;
 - e) nyári iskolai sporttáboroknak a Sportcentrumban történő megszervezésére.

A Sporttámogatási Alapra – a már eddigiekben is működő Civil Alaphoz hasonlóan, és azzal egyező időpontban – az Önkormányzat Képviselő-testülete írhat ki pályázatot, meghatározva a támogatni kívánt célokat éppen úgy, miként a pályázókkal szemben támasztható követelményeket is.

III./ Önkormányzati támogatási irányelvek és módok:

Alapvetésül szolgál az az *irányelv*, amely szerint az Önkormányzat a sportcélú közfeladatait közvetlenül a helyi sportszervezet/ek útján (velük kötött Megállapodás keretei között) látja és láthatja el a 2022-2027. évek közötti időszakban is.

Az együttműködés keretében az Önkormányzat:

- a saját tulajdonú ingatlanainak sport célú használati jogát a Szadai Sport Egyesület (mint jelenleg egyetlen regisztrált helyi sportszervezet) részére *díjtalanul* átadhatja,
- ugyanakkor a jövőben, legkorábban 2023. költségvetési évtől kezdődően az Önkormányzat tulajdonosként közvetlenül állhatja e sportlétesítmények üzemeltetési költségeit (a *közüzemi* költségeket és *pályagondnok/ok* foglalkoztatását az Önkormányzat tulajdonát képező Szada Nova Közhasznú NKft. Éves Üzleti terve szerint, az Önkormányzat által a Társaság részére átadott pénzeszközből biztosítva – amelynek 2023. évre kalkulált nagyságrendje történetesen csaknem pontosan azonos azzal az összeggel, amellyel 2022. évben az Önkormányzat pályázati úton a Szadai SE működését támogatja!),
- így módon nem lesz szükség arra, hogy a Szadai SE 2023.évtől az Önkormányzat *működtetési támogatására* pályázzon – pályázati támogatást (kizárólag az Önkormányzat költségvetésének ún. Sporttámogatási kerete terhére) csupán eseti, a tömegsport fejlesztését célzó sportrendezvények (mint pl. a „Fuss Szada!”), sportágválasztó programok és bemutatók, valamint nyári gyermektáborok szervezéséhez igényelhet, a többi, jövőben megalakuló helyi sportszervezetekhez hasonlóan.

A Szadai SE egyebekben (az összes többi helyi civil szervezethez hasonlóan) saját működésének költségeit saját bevételeiből (tagdíjából, szponzori és TAO-támogatásból, bérleti díjbevételeiből stb.) finanszírozhatja – az esetenkénti létesítmény-fejlesztési szükségletek és (pályázati) lehetőségek külön eseti megállapodások tárgyát képezhetik a tulajdonos Önkormányzat és a Szadai SE között.

Szada, 2022. szeptember 16.